

V petem spevu Dantejevega „Pekla“ nam pripoveduje Frančiška Riminska zgodbo svoje strastne ljubezni do Paola Malateste, svojega svaka. To snov iz italijanske srednjeveške zgodovine je porabil S. Pellico za svojo romantično žaloigro, ki je poleg „Le mie prigioni“ (Moje ječe) njegovo najbolj popularno delo. Slovenski prevod te žaloigre je oskrbel že Jernej Križaj Severjev in ga objavil v Zori* (1873); isti prevajatelj je poslovenil za Janežičevo „Cvetje“ (1866) tudi Pellicovo žaloigro „Tomaž Mor“. — Ternovčev prevod se čita ritmiško gladko, z jezikom pa ne moremo biti popolnoma zadovoljni; brez slovarja bo ostal čitateljem marsikateri izraz tuj. Spretnost obeh prevajalcev naj pokaže vsaj en primer! Frančiška prosi svojega soproga Lanciotta za Paola in Lanciotto odgovarja (Ternovec, str. 30):

„Za Paola prosiš? ženska ti opačna!
Li mnita, da te dvore zapustita?
Gotovo sta urekla si ročišče
Z obetom, da i otcu te ugrabi.“

To mesto je prevedel Križaj takole (Zora II, str. 211):

„Za Pavla torej prosiš? --
Hudobneža lokava, skup tedaj
Bežati mislita iz teh zidov
Pa združiti se — to želita? --
Obetal ti je morda, da očetu
Odpelje te . . .“

Š.

Jakoba Alešovca Izbrani spisi. Drugi, popravljani natis. Priredil Jožef Volc. 4. in 5. zvezek: Ljubljanske slike. Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom. V Ljubljani 1911. Založila Katoliška bukvarna. 8°. III + 264 str. Cena 1 K 80 v, vez. 2 K 60 v, („Ljudska knjižica“, 14. zvezek.)

Ta prirodopis ljubljanskega prebivalstva je Alešovec sestavil pred dobrimi tridesetimi leti, toda njegovi tipi se v bistvu do danes niso mnogo izpremenili. Še zdaj srečamo Alešovčevega hišnega gospodarja, trgovca, komija, dijaka, gostilničarja, pisatelja, natakario in razne druge vrste žensk; le nemškutarsko pleme je precej izginilo. Seveda mnogi tipi niso izključno ljubljanski, najdemo jih tudi drugod po Slovenskem dovolj. Marsikatera malomestna slika je postala pod Alešovčevim drobnogledom karikatura, in baš v risanju teh je njegov humor precej svež. „Ljubljanske slike“ so brezdvomno Alešovčevo najboljšo delo, posebno priljubljeno našemu dijaštvu.

J. P.

Dr. Karel Štrekelj, O Levčevem slovenskem pravopisu in njega kritikah. Opomnje o slovenskem glasoslovju in rabi nekaterih oblik in besed. V Ljubljani, 1911. Založil pisatelj. Prodaja L. Schwentner. V. 8°. IV + 137 str. Cena 3 K.

Živo nam je še v spominu črkarski boj, ki ga je povzročil Levčev pravopis. Hudo so se kregali naši zagovorniki elanja, „bralci“ in „bravci“ in postali so seveda tudi osebni. Ko so naši slovničarji večinoma povedali svojo modrost, je vzel prof. Štrekelj njih učenost v pretres in napisal v listku ljubljanskega „Slovenca“ daljšo vrsto člankov, katere izroča sedaj, nekako ob desetletnici te jezikoslovne praske, širšemu občinstvu zbrane v posebnem natisku. Za naše polemike je značilno, kar čitamo v „Pripomnji“: „Zlasti neprijeten mi je bil boj zoper nekatere gospode, ki